

Wstęp

Egzekucja administracyjna odgrywa coraz większą rolę we współczesnym państwie prawa i ma bardzo duże znaczenie dla całej administracji. Wykonywanie stanowionych przez organy administracji publicznej orzeczeń umacnia porządek prawny i praworządność. Niestety w ostatnich latach nastąpił wzrost tendencji do niewykonywania dobrowolnie nałożonych prawnie obowiązków. Z tego punktu widzenia egzekucja administracyjna jest swoistym narzędziem prewencji ogólnej, który zapewniając istnienie środków przymusowych może prowadzić do zwiększenia liczby przypadków, gdzie jednostka sama z siebie wykonuje nałożony przez nią obowiązek. Egzekucja to także działanie wychowawcze administracji państwowej, dążenie do zwiększenia jej roli i znaczenia[1]. Działania administracji, oprócz oddziaływania społecznego, powinny być także skuteczne. I tą skuteczność zapewnia właśnie wyposażenie w środki zapewniające wykonanie nakazów i zakazów wynikających wprost z przepisów prawa lub z aktów administracyjnych[2].

Celem pracy jest przedstawienie i analiza podstawy prawnej egzekucji administracyjnej. Praca składa się z sześciu rozdziałów. W rozdziale pierwszym zostały przedstawione ogólne zagadnienia związane z egzekucją i postępowaniem egzekucyjnym w administracji. Rozdział drugi zawiera klasyfikację i definicję aktów administracyjnych, które mogą stanowić podstawę prawną prowadzenia egzekucji. Treścią rozdziału trzeciego jest wyróżnienie charakteru prawnego administracyjnych aktów indywidualnych. Rozdział czwarty zawiera analizę grupy aktów administracyjnych generalnych, będących podstawą egzekucji administracyjnej. W rozdziale piątym zostały przedstawione zagadnienia związane z tytułem wykonawczym w postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Rozdział szósty ma charakter porównawczy i pozwala na wyróżnienie cech swoistych właściwych podstawie prawnej egzekucji administracyjnej, odróżniających ją od egzekucji sądowej.

W pracy została wykorzystana przede wszystkim metoda analityczno – prawna oraz dogmatyczna. Praca została oparta na analizie obowiązujących przepisów prawnych i orzeczeń sądowych oraz poglądów przedstawicieli nauki prawa administracyjnego.

Praca obejmuje stan prawny na dzień 15 maja 2013 r.

Budowa wstępu (schemat):

- najpierw ogólne wprowadzenie uzasadniające aktualność tematu,
- cel pracy (powtórzenie tematu, który jest celem) – nowy akapit,
- zdanie: Praca składa się z rozdziałów. – od nowego akapitu,
- krótki opis treści rozdziałów,
- metody badawcze wykorzystane w pracy,
- stan prawny.

Zakończenie

- powtórzenie najważniejszych tez z pracy (z każdego rozdziału) i własna ocena regulacji prawnej na końcu.
- Wnioski, do jakich doszedł autor po napisaniu pracy.
- Poniżej przykładowe zakończenie pracy dotyczącej skarg i wniosków.

Przykład podsumowania/zakończenia (autorstwa M.M.)

Zakończenie

Instytucja skarg i wniosków jest odzwierciedleniem uznanego od wieków prawa petycji, czyli prawa jednostki gwarantowanego w państwach demokratycznych do zwracania się z prośbami i skargami do władz. Od roku 1945, kiedy to instytucję skarg i wniosków wprowadzono do polskiego systemu prawnego, do niemal końca lat 80-tych XX w. odgrywała ona bardzo istotną rolę, ponieważ nie było efektywniejszych środków dochodzenia przez obywateli swoich praw od aparatu państwowego. Należy podzielić pogląd, że szczególnie w czasie ostatnich lat problematyka skarg i wniosków straciła nieco na znaczeniu, ponieważ obywatele zostali wyposażeni w bardziej efektywne środki - przede wszystkim w postaci sformalizowanych procedur sądowych. Instytucja skarg i wniosków nadal jednak może odgrywać istotną rolę jako środek uzupełniający, a nie zastępujący, w dochodzeniu do pełnej realizacji pozostałych, określonych w Konstytucji praw. Ponadto zauważyć należy, że instytucja skarg i wniosków służy nie tylko jednostkom do ochrony ich praw.

Instytucja skarg i wniosków jest także jedną z form sprawowania kontroli społecznej w Polsce. Należy podkreślić, iż wyrażone w skargach i wnioskach poglądy jednostki stanowią w swej masie bogaty materiał odzwierciedlający opinię społeczną dotyczącą poszczególnych aspektów życia społeczno-politycznego i gospodarczego, z którą to opinią mogą zaznajomić się organy publiczne. Dla wielu organów państwowych sygnały płynące od skarżących i wnioskodawców stanowią bardzo ważne źródło informacji, które stymuluje ich działalność. Informacje uzyskane tą drogą mogą odegrać dużą rolę w procesie podejmowania decyzji. Skargi i wnioski składane w interesie społecznym, np. krytykujące niegospodarność w przedsiębiorstwie

państwowym lub samorządowym, czy też biurokratyczny styl pracy niektórych urzędników, stanowią ponadto pewien wskaźnik poziomu świadomości społecznej. Po za tym, jeżeli ich przedmiotem są sprawy natury politycznej stymulują one polityczną aktywność, podnoszą stopień owej świadomości społecznej obywateli i aktywizują ich do rządzenia państwem.

Instytucja skarg i wniosków stanowi najbardziej powszechną, o najszerszym możliwym zakresie stosowania i najłatwiej dostępną formę dochodzenia praw i obrony interesów swoich, innych osób lub ogółu.

Tryb postępowania w sprawach skarg i wniosków jest prowadzony w ramach uproszczonego, jednoinstancyjnego postępowania o charakterze administracyjnym. Obecnie instytucja skarg i wniosków regulowana jest przede wszystkim przez art. 63 Konstytucji RP, Dział VIII k.p.a. i rozporządzenie Rady Ministrów z 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków. Owa regulacja prawna jest dość ogólna z uwagi na różnorodność przedmiotową skarg i wniosków oraz zróżnicowane w swym charakterze organy rozpatrujące te wystąpienia. Tym samym jest również dość skomplikowaną regulacją prawną wynikającą z różnic interpretacji stosowanych przepisów. W dodatku, tylko okazjonalnie będą one usuwane w drodze wykładni sądowej, albowiem rozpoznawanie skarg i wniosków nie jest objęte sądową kontrolą administracji. Z tego względu problematyka ta powinna stać się przedmiotem żywszego zainteresowania ze strony doktryny. Analiza spraw badanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich jednoznacznie wykazała, że instytucja skarg wnoszonych w trybie k.p.a. jest prawnie ułomna i nie realizuje celu, dla którego została stworzona. Rzecznik Praw Obywatelskich twierdzi, że ułomność ta sprowadza się do braku skutecznego środka proceduralnego mającego służyć przymuszeniu organu lub zdyscyplinowaniu pracownika urzędu do spełnienia ciężącego na nim ustawowego obowiązku udzielenia odpowiedzi na skargę lub wniosek bądź podjęcia innych działań prawem przypisanych z odpowiednią informacją dla interesanta. Może jednak, zamiast mnożenia kolejnych instytucji sądowych, bardziej znaczący postęp na drodze do demokratyzacji i tworzenia społeczeństwa obywatelskiego przyniosłoby wzmocnienie właśnie pozasądowych form kontroli, zwłaszcza kontroli społecznej realizowanej przy pomocy instytucji skarg i wniosków.

[1] R. Hauser, Ochrona obywatela w postępowaniu egzekucyjnym w administracji, Poznań 1988, s. 14-15.

[2] E. Ochendowski, Postępowanie administracyjne, egzekucyjne i sądownoadministracyjne. Wybór orzecznictwa, Toruń 2002, s. 237.